

Maroko. Nemčija pridobi zopet dve novi pokrajini, imela bo pa tudi prosto roko glede trgovine.

Dne 4. novembra: Cesar je sprejel danes ob 10. uri dopolne odstopivše ministre. Ob 11. uri je cesar zaprisegel novega ministrskega predsednika grofa Stürgkha in ostale ministre, nato je sprejel vsakega posebej v avdienci. — V Dunajskem Novem mestu se je pričel danes 5. nižjeavstrijski katoliški shod. Udeležba je iz vseh delov dežele izredno velika. — Radi nameravanega odstopa predsednika ogrskega drž. zbora, Bercevičija, bo prišlo do novih bojov med večino in manjšino, ki hoče vsrtažno obstruirati naprej. — Med ustaškimi in vladnimi četami na Kitajskem se je dosseglo sporazumljenje.

Dne 5. novembra: Današnji dan so priredili mnogi vplivni avstrijski politiki raznih strank shode v svojih vol. okrajih in so se pečali s stališčem, ki ga bodo zavzemale razne stranke napram novemu ministru. — Za danes se pričakuje odstop predsednika ogrskega državnega zbora. — Pri volitvah v deželni zbor Hessen na Nemskem je katoliška stranka sijajno zmagala v sedmih okrajih. Dosedaj je imela tam samo šest poslancev. — Francozi in Nemci so radi maroškega sporazuma zadovoljni.

Dne 6. novembra: Danes se je zopet nadaljevalo zasedanje državnega zbora. — Ministrski predsednik grof Stürgkh je danes povabil k sebi na čelstvo enotnega češkega kluba na posvetovanje o položaju. — Obstrukcija v ogrskem državnem zboru traja naprej. Večina namerava s silo zlomiti moč manjšine. — Hrvatski sabor bo razpuščen. Jutri se vrši zadnja seja. Nove volitve se v kratkem razpišejo. — Kitajski ustaši dosežajo vsak dan večje uspehe. Vlada je ponudila vodjem ustašev državne službe.

Dne 7. novembra: V današnji seji drž. zbora se je nadaljevala razprava o državnem proračunu. — Ministrski predsednik grof Stürgkh se posvetoje te dni z voditelji strank o sestavi vladne večine. — V današnji seji hrvatskega sabora je prebral ban Tomašić kraljevo pismo, da se sabor razpusti. — Predsednik ogrskega državnega zbora, Bercevič, je odstopil. — Italija zbira ob avstrijski meji vojaštvo. — Kitajski uporniki so odklonili vladne mirovne pogoje. Uporniki so baje že zavzeli glavno mesto Peking.

Italijansko—turška vojska.

Položaj v Tripolisu je zelo nejasen. Italijani in Turki širijo o vojski zelo nasprotujoče si vesti, vendar je jasno, da Italijanom zelo slabo preide. Zadnji boji so tudi dokazali, da imajo Italijani zelo slabe poveljnike, zadnje dni so listi celo vedeli poročati, da bo vrhovni italijanski poveljnik v Tripolisu, general Kaneva, odstavljen, kar pa se dosedaj še ni izvršilo. Zadnji hudi porazi so spravili italijanske generale in druge višje častnike skoro ob glavo. Italijan je tak: Če zmaga, drvi naprej, a če je tepen, pa tava brez misli, brez načrta za odpor, sem in tje. — Generalom so enaki tudi vojaki. Že zadnjič smo poročali, da so Italijani zelo slabi strelci. Pa tudi prave discipline baje ni v italijanski vojski. Kjer pa ni discipline, tudi ni poguma; kar je glavni pripomoček do zmage. Pri krvavih bojih dne 26. oktobra zunaj mesta Tripolis so Italijani baje trumoma pometali puške proč in korajžno bežali ali pa se poskrili že pri prvih naskokih sovražnika. Radi tega je bilo mogoče po številu manjšim turškim in arabskim četam zadati Italijanom tako težke udarce in jih pregnati iz važnih predmestnih utrd.

Mesto Tripolis bi bilo gotovo že zopet popolnoma v rokah Turkov in Arabcev, če bi bili znali ti svoje uspehe in zmage izrabiti. Ko so Italijane pred Tripolisom nabili in jim zadali hude udarce, pa naslednje dni niso prodirali naprej, ampak so pustili, da so se Italijani ojačili in začeli celiti svoje rane. Ko bi bili Turki vsrtažno napadali naprej, bi bili Italijane res lahko v Tripolisu popolnoma ugnali v kozji rog in zopet zasedli mesto. To je bila velika napaka Turkov, ki se jim bo seveda v kratkem maščevala.

Italija pošilja sedaj dan za dnevom nove čete v Tripolis, ker le na ta način upa zasesti deželo in zmagati Turke in Arabce. A to pošiljanje čet po morju stane ogromno denarja. V listih čitamo, da so italijanski vojni zakladi že izčrpani in da išče Italija posojilo za vojsko. Preskrbovanje vojske z živili in pitno vodo dela Italijanom belo glavo. V Tripolisu ni dobiti nikjer ne žita ne drugih potrebnih živil, še edine studence za pitno vodo pri Bumeliano so Turki zasedli. Če pomislimo, da je tudi na Italijanskem draginja živil in da je le precej dolga pol po morju v Tripolis, pride preskrbovanje vojske Italijanom neprimereno drago.

Če hoče imeti Italija v Tripolisu 60- do 100.000 vojakov, bode te tisoče ljudi zelo težko preživljati, posebno tedaj, ko bodo začeli prodirati v notranjost dežele, kjer ni skoraj nobenih cest, še manj pa železnice.

Med vojaštvom v Tripolisu pa je začela razsajati tudi kolera, ki utegne biti usodopolna za Italijane. Če se razširi med vso armado, kar je glede na italijanske razmere lahko mogoče, se ista lahko zaneše tudi v večji meri v — Evropo.

Krvoločnost Lahov v Tripolisu.

Radi hudega poraza so bili Italijani zelo razburjeni. Nad onimi Turki in Arabci, ki so morili Italijane, se niso mogli maščevati. Pač pa so zliili svoj onemogli srd nad onimi Turki in Arabci, ki se niso mogli braniti.

Italijansko junaštvo, ki tudi priča, na kako slabih nogah stoji italijanska omika, se je izkazalo te dni, ko so iz maščevanja, ko so bili potlačeni za mestne zidove Tripolisa, tri dni uprizorili krvavo klanje med starci, ženami in otroci. 4000 žrtev italijanske krvoločnosti je našlo smrt po nedolžnem.

Nek očividec poroča o laških grozodejstvih takole: „Navedi hočem le nekaj slučajev laške krutosti. Neki Arabec je zajemal vodo iz vodnjaka. Pridejo laški vojaki, ki ga zapode. Arabec hoče izpreči vola, a Lahi tega ne trpe in usmrte reveža z bajoneti. Trije slepci, ki se skupaj drže za roko, hodijo tipaje ob steni. Gruča italijanskih vojakov pride izza vogala in nima nujnejšega posla, kakor da slepce usmrti. Trije otroci beže proti svetemu grobu, kjer stoji laška straža, ki prične hitro streljati na otroke, katerih najstarejši je star komaj osem let. Očeta teh treh otrok so Lahi zaprli. Nekega mesarja so laški junaki, ko je izvrševal svoj posel, z lastno sekuro ubili. Neki mož gre s trga. Lahi ga ustavijo, preiščejo, mu vzamejo denar in ga ustrelje. V Lokri so ustrelili Lahi neko rodbino, ki je štela 20 oseb. Na cesti v Gergarič sta jezdili dve ženski na velblodih. Lahi zahtevajo, da naj se ustavita; ker sta jezdili naprej, so ju ustrelili. Neko drugo žensko so zaklali Lahi z bajoneti, ker ni dopustila, da bi ji bili Lahi raztrgali pajčolan raz obraz. Nekega popotnega derviša so Lahi ustrelili, ker je prosjačil. Neki 12letni deček je stal pri vodnjaku, kar prično Lahi streljati nanj iz zaseke in ga ustrelje. Na trgu kleči in plaka neka vdova ob truplu svojega mrtvega moža. Lahom to ni všeč in jo ustrelje.“

Kako postopajo Lahis s turškimi vjetniki, kaže sledeče poročilo. Arabec je bil od turškega vojnega sodišča obsojen na smrt. Vsesti se je moral na seno, obrnjen z obrazom proti steni. Za njim se je postavilo 10 mož, ki so streljali vsak za se. Ko je bilo oddanih vseh 10 strelcev, je mož še mirno sedel na senu in molil. Deset korakov oddaljeni laški vojaki so streljali tako, da so švigale krogle nad meter proč od cilja. Se-le, ko so oddali Lahi 19 strelcev, je mož padel, a morali so še večkrat ustreliti iz revolverja, predno je bil mrtev. Taki „izvrstni“ strelci so Lahi. Ker Lahi ne morejo ukrotiti mož, so dozdaž že ustrelili nad tisoč žen. Arabci so sovražni Lahom, kar ni nič čudnega, ker so Lahi brez usmiljenja morili. Ti vstaši umirajo hladnokrvno. Nekega moža in njegovo ženo je obsodilo vojno sodišče na smrt, ker so dobili pri njih orožje. Nista bila prestrašena. Držala sta se za roko. Častnik ukaže ustreliti moža. Žena drži roko že mrtvega moža in pogumno čaka, kdaj pride vrsta na njo. Drugi strel desetih vojakov jo še-le usmrti. Nato so ustrelili nekega starčka in mladeniča in končno pa neko starko.

Italija je proglasila deželo Tripolis kot njeno last.

V svet je došla vest, da je italijanski kralj dne 5. novembra podpisal pismo, s katerim se proglasi dežela Tripolis in otok Cirenejka kot last italijanske države. Italijanska vlada je poslala to naznanilo takoj vsem italijanskim poslanikom drugih držav, da je sporočijo tujim vladam.

Nakako čuden vtis je napravilo to poročilo. Italija je proglasila svojo nadoblast nad deželo, katere še niti zasedla ni. To se glasi tako, kot če imenuje kak fant kakšno dekle za svoje, katero ga ne mara. S proglasitvijo italijanske nadoblasti nad Tripolisom upa Italija, da se bo prišlo do miru. Vprašanje pa je, če bo šlo tako gladko, kot slikajo Italijani. Vsaj Turki in Arabci pravijo drugače.

Razne novice.

Iz Sole. Celjski okrajni šolski svet. Učiteljica ga. baronica Wittenbach v Vojniku je dobila dopust; nadomešča jo učiteljica gospa Ekselnova. K Sv. Lovrencu pri Prožinu, kjer se je razširila šola v trirazrednico, pride kot učitelj gosp. Franc Gradisnik. Na vojniški nemški šoli je nastavljen kot suplent gospod Karel Zwerger. — Za novo šletno upravno dobo so imenovani kot krajni šolski ogledi nastopni gospodje: dr. J. Hrašovec za celjsko okolico, M. Jamnik za Dobrno, M. Kranjc za Galicijo, ravnatelj J. Bele za St. Jur, J. Gorišek za Griže, A. Brezovnik za Vejniki, okol., F. Padar za Kalobje, nadučitelj L. Černež za Liboje, F. Gajšek za St. Lovrenc, F. Jezernik za Smartno, J. Arlič za Novo cerkev, baron N. Fidler za St. Pavel, J. Završnik za St. Peter, M. Pristovšek za Petrovče, F. Roblek za Zalec, M. Rozman za Svetine, M. Jarnovič za Dramlje, J. Sušterič za Teharje in D. Bezenšek za Frankolovo.

Iz poštne službe. Poštar na Grobelnem, gospod Jakob Šegula, je imenovan za nadpoštara.

Naše besede. Naj širijo pristaši naše časopise, kjerkoli morejo, so našle prijazen odmev v mnogih krajih. Upravništva nam zatrjujejo, da se pridno oglašajo novi naročniki. Toda so še kraji, kjer bi se dalo pridobiti mnogo več naročnikov, ako bi se le nekoliko agitiralo. Največja moč vsake stranke je dobro razširjeno časopisje. Posnemajmo v agitaciji svoje nasprotnike, ki delajo v tem oziru res neumorno.

Naši shodi. Zadnji nedeljo, dne 5. novembra, je imela naša stranka sledeče shode: V Motniku dr. Korošec, v Ptujju Brenčič, v Prepoljah Pišek, v Mariborju dr. Vorstovšek, v Framu dr. Leskovar, v Dramljah dr. Hohnjec, v Čadramu Kemperle. Lep shod se je vršil tudi pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Torej vrlo na delu.

* **Slov. kmečka zveza** prosi zaupnike, da nabirajo novih udov in pregledajo seznam dosedanjih. Nabirajo naj tudi za kmečki sklad, kajti ne vemo, kaj nam prinese prihodnje leto.

* **Izobraževalni tečaji.** Tudi to zimo bo prirejala S. K. S. Z. poučne tečaje po slovenskem Štajersku. Sodelujočniki, ki si želijo takih tečajev, naj se kmalu odločijo ter stopijo z vodstvom S. K. S. Z. zaradi časa kmalu v dogovor. Morda bi kazalo, po nekod prirediti tudi enodnevne tečaje.

* **Naši poslanci.** Gg. Povše, Roškar in tovariši so vložili v državnem zboru dne 7. t. m. predlog, s katerim zahtevajo, da vpelje vlada izdelovanje umetnih gnojil, katere dobivamo sedaj večinoma iz tujih držav z velikimi stroški, in da bode oddajala taista vsem kmetovalcem za lastno pridelovalno ceno, torej brez dobička. S tem bi se pomnoževalo pridelovanje živil ter ugodno učinkovalo proti draginji.

* **Zaradi sejmov.** Poslanec Roškar je v imenu Slov. kmečke zveze na novo posredoval pri živinodravniškem poročevalcu g. Januške po e. kr. namestnji v Gradcu zaradi nastalih težko pri prometu z živino tudi v neokuženih krajih. Zahteval je skrajne olajšave za prodajo živine, ker ta daje vsled raznih uim še edini vir za prepotrebne dohodke deželnim prebivalcem. Varujmo se pa vsakega prenašanja kužne bolezni slinovke povsod, da se rešimo v kratkem času te škodljivke, ki je povzročila že dovolj gorja.

* **Regulacija Drave.** Deželni odbor v Gradcu ni hotel pred leti od deželnega zbora dovoljenega posojila izvršiti, zato so se dela na Dravi ustavila. Naši poslanci so od vlade zahtevali, da se Drava, katere dela posestnikom-mejašem mnogo škodo zopet regulira. Da se z regulacijo Drave zopet začne, se je včeraj v sredo, dne 8. novembra vršila komisija ob Dravi od Maribora proti Ptujju. Poslanca Pišek in Brenčič sta se udeležila te komisije v imenu naših poslancev in posestnikov ob Dravi.

* **Koroški Slovenci** se zadnji čas vrlo gibljejo. V četrtek, dne 26. oktobra, se je vršil sijajno obiskani občni zbor Katoliškega političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem. Udeležilo se ga je do 600 koroških Slovencev. Društvo je, kakor znano, vlada radi delovanja pri ljudskem štetju razpustila, a je potem ta razpust zopet preklicala. Društvo je bilo že od nekdaj glavno središče koroških Slovencev. Zatorej pa so slovenski Korošci s tem večjim veseljem prihitali na zborovanje. Otvoril je zborovanje in ga vodil neutrudni narodni boritelj dr. Brejc. Stajerske Slovence je zastopal na tem shodu državni poslanec in namestnik dež. glavarja, dr. Jankovič, ki je pozdravil zborovalce imenom Hrvatsko-slovenskega kluba ter je imel nato zelo navdušen govor. Govorili so še: državna poslanca Grafenauer in Demšar, dr. Brejc, urednik Smodej, Turk, dr. Arneje in dr. Rožič. To lepo zborovanje je pokazalo, da se koroški Slovenci kljub žalostnim razmeram živahno gibljejo in se vedno bolj zavedajo svoje narodnosti.

* **Češka živina.** Slovenski liberalci drže z nemškimi nacionalci, to so že nešteto krat pokazali. Liberalcem je celo ljubo, ako ima slovenski kmet kako škodo. Vsi vemo, da je Kmetijska družba v Gradcu zakrivila, da ni prišlo do tega, da bi se bila na Češkem nakupila živina za Spodnje Štajersko. A „Slov. Narod“, glasilo liberalcev, piše z dne 6. novembra tako čudno v tej zadevi, da se mora vsakemu poštemu Slovincu studiti. „Slov. Narod“ brani graško Nemce, ki so vse zakrivila ter napada Zadržno zvezo in naše rodoljube. Tako delajo liberalci, ker so izdajalci ljudstva. Hvalijo najhujše naše narodne nasprotnike, samo, da zamorejo udariti po naših možeh.

* **Oddaja vžitnega davka** v najem. Dne 20. listopada t. l. se bo vršila ob 10. uri dopolne pri e. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru dražba najema vžitnega davka od vina, vinskega in sadnega mošta in mesa za leto 1912 in pogojno tudi za leti 1913 in 1914 v okrožjih: Ruše, Sv. Lovrenc nad Mariborom, Slivnica, Poličane, Zalec, Dobrna, Velika Pirešca, Sv. Jurij ob južni železnici, Sv. Pavel pri Preboldu, Braslovče, Kozje, Konjice, Oplotnica, Vitanje, Slatina, Ptujška gora, Ormož z Mihovci in Sv. Benedikt v Slov. gor. Natančni pogoji se zvedo pri e. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru.

* **Analfabetov,** to je takih, ki ne znajo ne pisati ne brati, je med Lahi v Gorici 6000, torej približno polovica. A ti ljudje imajo vedno drzno čelo, da govore o neizobraženih Slovincih? Otvorili so poseben tečaj za analfabete, pa se ni obnesel. Goriški Lahi se ne marajo ukvarjati s peresi in knjigami. Raje pohajkujejo in kričijo „Viva Tripolis“. Lahi nazadujejo, Slovenci pa stopajo zmagonosno naprej. To naj imajo pred očmi oni Slovenci, ki se vedno obotavljajo, povsod nastopati. Tudi Nemci imajo lepo število analfabetov.

* **Kakšna bo letošnja zima?** Vremenski preroki različno ugibajo glede letošnje zime. A vsi sodijo, da bo zima huda in izredno mrzla. Sneg pade baje že v drugi polovici novembra in bo držal do Jožefovega. Prerokujejo vremenski preroki tudi, da bo zapadel okrog Božiča izredno visok sneg. Najhujši mraz bo pritisnil med novim letom in Svečnico. Če se bo do ta prerokovanja uresničila, bo treba letos pripraviti prav mnogo drv, da si bomo preganjali mraz.

* **Zadragam in kmetovalcem.** Vojaška uprava 3. vojnega kora v Gradcu kupi za Gradec 6.700 meter-skih stotov ovsa; za Maribor 27.700 met. stotov rži in 8.000 met. stotov ovsa; za Celje 320 met. stotov ovsa in za Celovec 1.650 met. stotov rži ter 5.200 met. stotov ovsa. Priglase je poslati do 16. novembra 1911.